

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Diagnoza i terapia zaburzeń komunikacji osób z niepełnosprawnością intelektualną – wykład (Wykład), PG_00150711						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2029/2030		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	4		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	7		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Katarzyna Kaczorowska-Bray				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		53.0	75
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką rozwoju mowy i możliwości komunikacyjnych osób z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia. Student ma także poznać specyfikę diagnozy oraz terapii zaburzeń rozwoju mowy i języka, zaburzeń artykulacji oraz zaburzeń mowy towarzyszących niepełnosprawności intelektualnej. Poznaje również charakterystyczne zaburzenia komunikacji notowane w najczęściej diagnozowanych zespołach genetycznych (m.in. zespół Downa, Williamsa) oraz alkoholowemu zespołowi płodowemu.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGJ5_K04] Jest świadoma własnych ograniczeń i wie, kiedy występuje konieczność zwrócenia się do ekspertów dziedzin istotnych dla logopedii oraz zaangażowanej współpracy z różnymi instytucjami służby zdrowia oraz wspierającymi działalność oświatową, kulturalną i pomocową.	Rozumie potrzebę konsultowania przypadków z innymi specjalistami. Znając swoje ograniczenia, rozumie konieczność ustawicznego doskonalenia zdobytych umiejętności oraz bogacenia zasobu stosowanych w praktyce logopedycznej metod pracy.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[LOGJ5_U06] Posiada pogłębione umiejętności w zakresie identyfikowania uwarunkowań biomedycznych i psychicznych problemów językowych oraz dysfagii u pacjenta, potrafi dokonać analizy i interpretacji informacji zebranych ze źródeł medycznych i psychologicznych oraz wykorzystując terminologię medyczną, wyjaśnić złożone problemy logopedyczne.	Posiada pogłębione umiejętności w zakresie przeprowadzenia diagnozy logopedycznej dziecka niepełnosprawnego intelektualnie, wskazywania etiologii i uwarunkowań niepełnosprawności komunikacyjnej oraz problemów pokarmowych. potrafi korzystać ze zgromadzonej dokumentacji medycznej i psychologicznej pacjenta w celu sporządzenia pogłębionej diagnozy i zaprogramowania właściwej terapii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LOGJ5_W06] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę pozwalającą na zaprogramowanie terapii logopedycznej dzieci ze sprzężonymi problemami rozwojowymi o złożonej etiologii (deficyty poznawcze, sensoryczne oraz uszkodzenia neurologiczne).	Zna w pełni zasady terapii logopedycznej oraz metody stosowane w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LOGJ5_W07] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach komunikacji językowej i zaburzeniach pokarmowych o różnej etiologii u osób dorosłych, zasadach ich diagnozowania oraz programowania terapii.	Dysponuje rozszerzoną i pogłębioną wiedzą na temat zmian w komunikacji zachodzących wraz z wiekiem w grupie osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz problemów pokarmowych, diagnozowanych u dorosłych z NI.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[LOGJ5_W05] Posiada wiedzę pozwalającą na samodzielne zdiagnozowanie zaburzeń rozwoju mowy i języka oraz zaburzeń w przyjmowaniu pokarmu u dzieci w przypadku skomplikowanych zaburzeń neurologicznych i wad genetycznych oraz sprzężonych problemów rozwojowych, w tym deficytów sensorycznych i poznawczych.	Ma wiedzę, pozwalającą na zdiagnozowanie problemów komunikacyjnych oraz zaburzeń w przyjmowaniu pokarmu notowanych w grupie osób z NI.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW5] realizacja zadania problemowego
	[LOGJ5_W04] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o rozwoju językowym w normie i patologii oraz czynnikach wpływających na jego przebieg.	Zna w sposób pogłębiony przebieg rozwoju mowy w grupie osób z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia. Ma uporządkowaną wiedzę na temat etiologii zaburzeń komunikacyjnych u osób z niepełnosprawnością intelektualną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	Definicje niepełnosprawności intelektualnej zgodnie z DSM-5 oraz ICD-11; Przyczyny wywołujące niepełnosprawność intelektualną (egzo- i endogenne); Wieloczynnikowe uwarunkowanie niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim i związana z tym specyfika pracy terapeutycznej; Stopnie niepełnosprawności intelektualnej - charakterystyka zaburzeń ze szczególnym uwzględnieniem możliwości komunikacyjnych; Rozwój mowy i jej zaburzenia występujące u osób z niepełnosprawnością intelektualną ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń towarzyszących postaciom niepełnosprawności intelektualnej na podłożu chorób genetycznych; Zaburzenia mowy notowane w grupie dzieci z FAS oraz specyfika terapii logopedycznej w tej grupie.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	sprawdzenia założonych efektów uczenia się – na podstawie pisemnego egzaminu z treści programowych dla wykładu	51.0%	70.0%
	aktywna obecność i czynny udział w wykładzie.	75.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Kaczorowska-Bray K., Kompetencja i sprawność językowa dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim. Gdańsk 2017. - Rakowska A., Język, komunikacja, niepełnosprawność. Wybrane zagadnienia, Kraków 2003. - Rozwój daje radość. Terapia dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, red. J. Kielin, Gdańsk 1999. - Stecko E., Wczesne rozpoznawanie i leczenie zaburzeń mowy (doniesienia z praktyki), Lublin 1991. - Tarkowski Z., Zaburzenia mowy u dzieci upośledzonych umysłowo postępowanie logopedyczne [w:] Praca z dzieckiem upośledzonym umysłowo, red. T. Świszewska, Lublin 1988. - Bobińska, K., Gałęcki, P. (2012). Rys historyczny, terminologia, definicja, nozologia, kryteria rozpoznawania niepełnosprawności intelektualnej. W: K. Bobińska, T. Pietras, P. Gałęcki (red.). Niepełnosprawności intelektualna etiopatogeneza, epidemiologia, diagnoza, terapia (s. 21-40). Wrocław: Wydawnictwo Continuo.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Aly M., Dziecko specjalnej troski. Pierwszy rok życia, Gdańsk 2002. - Bernstein T., Terapia dziecka z upośledzeniem umysłowym, Łódź 1995. - Carr J., Pomoc dziecku upośledzonemu umysłowo, Warszawa 1984. - Kościńska M., Oblicza upośledzenia, Warszawa 1995. - Zakrzewska-Manterys, E. (2010). Upośledzeni umysłowo. Poza granicami człowieczeństwa. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. - Amiel-Tison C. (2008). Neurologia perinatalna. Wrocław: Elsevier Urban i partner. - Domagalska M. (2008). Diagnostyczne aspekty koncepcji neurorozwojowej. W: M. Matyja, M. Domagalska (red.): Podstawy usprawniania neurorozwojowego według Berty i Karela Bobathów. Katowice: Akademia wychowania Fizycznego w Katowicach. 108-127. - Przyrowski Z. (2001). Podstawy diagnozy i terapii integracji sensorycznej. W: Cz. Szmigiel (red.): Podstawy diagnozy i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Tom I. Kraków: Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie. 123-170.	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Etiologia niepełnosprawności intelektualnej pochodzenia rodzinnego i na podłożu uszkodzeń organicznych. Specyficzne i niespecyficzne zaburzenia mowy i języka w grupie osób z NI. Wady anatomiczne i dysfunkcje w obrębie narządów artykulacyjnych u osób z NI.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.